

fabrikation af våben, ammunition og mundering, da HTK og Hærens og Søværnets Fabrikationsstyrelse diskuterede dette i september 1948¹⁴³.

Med udgangspunkt i treårsplanen begyndte HTK også at sondere markedet for våben og andet materiel til hærens genopbygning. Der blev forhandlet med potentielle leverandører. Deres produkter undersøgt og afprøvet, og mulighederne for køb, priser m.v. blev undersøgt. I perioden 1947-1949 havde HTK forhandlinger i gang med firmaer i Tjekslolovakiet (maskingeværer, feltartilleri, tungt antiluftskyts), Schweiz (maskingeværer, pistol), Frankrig (morterer) og Sverige (artilleritraktorer, stormkanoner, kampvogne), såvel som statslige myndigheder i USA (feltartilleri, tungt antiluftskyts, håndvåben, ammunition). Også den hjemlige industri var involveret, f.eks. Dansk Industri Syndikat (maskingeværer) og Fisker & Nielsen (Nimbus motorcykler)¹⁴⁴.

4.2 Planer for anskaffelser 1947-1950.

I sommeren 1946 udarbejdede HTK et memorandum til Forsvarskommissionen af 1946 om den våbentekniske udvikling under Anden Verdenskrig¹⁴⁵. Med hensyn til motoriseringen konkluderede man at hesten stort set var forsvundet som trækraft i de krigsførende lande, bortset fra Rusland. England og USA besad ikke længere heste til krigsbrug (Tyskland blev ikke nævnt!)¹⁴⁶. De anvendte køretøjer var i stigende grad blevet specialiserede til militært brug frem for blot at være tilpassede civile køretøjer. Man noterede sig endvidere den voldsomme udvikling af kampvognsvåbnet med stadig tungere vogne med mere panser og kraftigere bevæbning og nyudviklinger som panserjægeren (let pansret, men svært bevæbnet køretøj) og stormkanonen (svært bevæbnet,

¹⁴³ KOA til Hærens og Søværnets Fabrikationsstyrelse, nr. 2772 af 2/9 1948 i KOA-KB/FTR

¹⁴⁴ En række sager vedr. disse sonderinger og forsøg findes i KOA-KB/FTR

¹⁴⁵ KOA til de tilfornede sagkyndige repræsentanter i Forsvarskommissionen af 1946 nr. 5493 af 23/8 1946. I KOA-KB.

¹⁴⁶ Den røde hær fastholdt sine beredne enheder frem til 1955, antageligvis på grund den manglende infrastruktur i områder vanskelig passable for motorkøretøjer. Zaloga & Ness 1998 p. 117